

1. Osmanlı Beyliği, kurulduğu sırada Bizans sınırında bir uç beyliği konumundaydı. Bu durum, beyliğin hem zayıf Bizans topraklarına doğru genişlemesini sağlamış hem de diğer Türk beylikleriyle çatışmaya girmesini engellemiştir.

Bu bilgilere dayanarak Osmanlı Beyliği'nin büyümesinde aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Beyliğin kurulduğu coğrafi konumun sağladığı avantajlar
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin zaten sağlanmış olması
- C) Bizans'ın askeri yönden Osmanlı'dan çok daha güçlü olması
- D) Kayı boyunun diğer boylardan daha kalabalık olması

2. Orhan Bey döneminde ilk kez düzenli ordu kurulmuş, ilk medrese açılmış ve Divan teşkilatı oluşturulmuştur. **Orhan Bey'in bu faaliyetleri, aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmeye yöneliktir?**

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'ni yeniden canlandırmak
- B) Aşiretten devlet yapısına geçişi ve kurumsallaşmayı sağlamak
- C) Batı Avrupa devletleriyle diplomatik ilişkileri başlatmak
- D) Anadolu'daki tüm beylikleri savaş yoluyla ortadan kaldırmak

3. Osmanlı Devleti'nin fethettiği bölgelerdeki halka inanç özgürlüğü tanınması, onları baskı altına almaması ve adaletli davranmasına "İstimalet Politikası" denir. **İstimalet politikasının uygulanmasının Osmanlı Devleti'ne sağladığı en temel katkı nedir?**

- A) Fethedilen bölgelerdeki halkın devlete olan bağlılığının artması
- B) Avrupa'daki bilimsel gelişmelerin yakından takip edilmesi
- C) Yeniçeri Ocağı'nın daha modern bir yapıya kavuşması
- D) Vergi gelirlerinin tamamen kaldırılması

4. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethettikten sonra şehirden ayrılmak isteyen bilim insanlarını ve sanatçıları kalmaya ikna etmiştir. Onlara özgür bir çalışma ortamı sunmuş ve Fatih Külliyesi gibi önemli eğitim merkezlerini kurmuştur. **Fatih Sultan Mehmet'in bu tutumu aşağıdakilerden hangisine önem verdiğini gösterir?**

- A) Sadece askeri zaferlere odaklandığına
- B) İstanbul'un ekonomik gelirlerini artırmak istediğine
- C) Bilime, eğitime ve kültürel gelişmeye verdiği değere
- D) Anadolu Türk birliğini kesin olarak sağladığına

5. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sonucunda Halifelik makamı Osmanlı sultanlarına geçmiş, Baharat Yolu kontrol altına alınmış ve Kutsal Emanetler İstanbul'a getirilmiştir. **Mısır Seferi'nin sonuçları değerlendirildiğinde Osmanlı Devleti ile ilgili hangi çıkarım yapılamaz?**

- A) İslam dünyasındaki dini liderliği ele geçirmiştir.
- B) Ekonomik yönden büyük kazançlar elde etmiştir.
- C) Devletin yönetim biçimi "Teokratik" (dini) bir nitelik kazanmıştır.
- D) Avrupa'daki Reform hareketleri Osmanlı tarafından başlatılmıştır.

6. Kanuni Sultan Süleyman döneminde Barbaros Hayreddin Paşa'nın Preveze Deniz Zaferi'ni kazanmasıyla Akdeniz bir "Türk Gölü" haline gelmiştir. **Akdeniz'de sağlanan bu üstünlüğün en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Coğrafi Keşiflerin başlamasına neden olması
- B) Deniz ticaret yollarının güvenliğinin ve kontrolünün Osmanlı'ya geçmesi
- C) Karadeniz ticaretinin tamamen sona ermesi
- D) Yeniçeri Ocağı'nın deniz askerlerinden oluşması

7. Avrupalılar, 15. yüzyıldan itibaren pusulanın geliştirilmesi ve gemi teknolojisinin ilerlemesiyle yeni yollar aramaya başlamışlardır. Bu süreçte İpek ve Baharat yolları önemini kaybetmiş, Atlas Okyanusu limanları önem kazanmıştır. **Bu durumun Osmanlı Devleti üzerindeki en büyük olumsuz etkisi nedir?**

- A) Gümrük gelirlerinin azalması ve ekonomik kaybın yaşanması
- B) Matbaanın kullanımının yasaklanması
- C) Milliyetçilik isyanlarının tüm ülkeye yayılması
- D) Toprak kayıplarının tamamen durması

8. Rönesans ile birlikte Avrupa'da skolastik düşünce (kilise baskısı) zayıflamış; yerini deney, gözlem ve akla dayalı pozitif bilimler almıştır.

Rönesans'ın Avrupa'da yarattığı bu değişim aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?

- A) Kilisenin siyasi gücünün daha da artmasına
- B) Bilimsel ve sanatsal alanda büyük bir ilerleme yaşanmasına
- C) Halkın yönetimden tamamen uzaklaştırılmasına
- D) Tarıma dayalı üretimin yasaklanmasına

9. Reform hareketleri sonucunda Avrupa'da kilisenin eğitim ve öğretim üzerindeki denetimi kalkmış, laik eğitim sistemine geçişin ilk adımları atılmıştır. **Buna göre Reform hareketlerinin Avrupa toplumuna en büyük katkısı nedir?**

- A) Düşünce ve eğitim üzerindeki dini baskının azalması
- B) Osmanlı Devleti ile olan savaşların sona ermesi
- C) Sanayi İnkılabı'nın İngiltere'de başlaması
- D) Derebeylik (feodalite) sisteminin güçlenmesi

10. Fransız İhtilali ile dünyaya yayılan "Milliyetçilik" akımı, "Her millet kendi bağımsız devletini kurmalıdır" fikrini savunmuştur.

Milliyetçilik akımının, Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletler üzerindeki temel etkisi ne olmuştur?

- A) Devletin toprak bütünlüğünün daha kolay korunması
- B) Azınlıkların bağımsızlık için isyan etmesi ve devletin parçalanma sürecine girmesi
- C) Ekonomik yatırımların sadece başkentte toplanması
- D) Eğitim sisteminin tamamen Avrupa tarzına dönmesi

11. Sanayi İnkılabı ile kol gücünden makine gücüne geçilmiş, büyük fabrikalar kurulmuştur. Avrupalı devletler bu fabrikalar için hammadde aramaya ve ürettikleri malları satacak pazar bulmaya çalışmışlardır. **Bu durum dünya genelinde aşağıdakilerden hangisinin hızlanmasına neden olmuştur?**

- A) Hoşgörü politikasının yayılmasına
- B) Sömürgecilik yarışının artmasına
- C) El sanatlarının değer kazanmasına
- D) Bilimsel çalışmaların sona ermesine

12. Aydınlanma Çağı düşünürleri; eşitlik, özgürlük ve adaleti savunarak mevcut yönetim biçimlerini eleştirmişlerdir.

Bu düşünürlerin fikirleri, aşağıdaki olaylardan hangisinin yaşanmasında doğrudan etkili olmuştur?

- A) Coğrafi Keşiflerin başlamasında
- B) Fransız İhtilali'nin çıkmasında
- C) Haçlı Seferleri'nin düzenlenmesinde
- D) İstanbul'un fethinde

13. Lale Devri'nde Avrupa'ya ilk kez geçici elçiler gönderilmiş, matbaa kurulmuş ve çiçek aşısı uygulanmaya başlanmıştır.

Lale Devri'nde gerçekleştirilen bu yeniliklerin ortak özelliği nedir?

- A) Sadece askeri alanla sınırlı kalmaları
- B) Avrupa'daki gelişmelerin takip edilmeye başlandığını göstermesi
- C) Halkın yönetime katılımını sağlaması
- D) Osmanlı'nın en çok toprak kazandığı dönem olması

14. II. Mahmut döneminde Yeniçeri Ocağı kaldırılarak yerine "Asakir-i Mansure-i Muhammediye" adlı modern bir ordu kurulmuştur.

Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasının (Vaka-i Hayriye) Osmanlı yönetimi için en önemli sonucu nedir?

- A) Padişahın otoritesinin güçlenmesi ve yeniliklerin önündeki en büyük engelin kalkması
- B) İstanbul'un güvenliğinin tamamen sona ermesi
- C) Ekonomik gelirlerin halka dağıtılması
- D) Avrupa ile yapılan tüm savaşların kazanılması

15. 1839 yılında ilan edilen Tanzimat Fermanı ile Müslüman ve Gayrimüslim ayrımı yapılmaksızın tüm vatandaşların can, mal ve namus güvenliği devlet güvencesine alınmıştır.

Tanzimat Fermanı'nın Türk tarihi açısından önemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk defa bir anayasanın kabul edilmesi
- B) Cumhuriyet yönetimine geçilmesi
- C) Kanun üstünlüğü ilkesinin kabul edilmesi ve hukuk devleti yolunda önemli bir adım atılması
- D) Padişahlık sistemine son verilmesi

16. Osmanlı toplumunda hat, ebru ve tezhip gibi geleneksel sanatlar büyük önem taşımıştır. Bu sanatlar sadece görsellik değil, aynı zamanda sabır ve zarafeti de temsil ederdi.

Osmanlı sanat kültürü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Estetik ve zarafete önem verilmiştir.
- B) Geleneksel sanatlar nesilden nesile aktarılmıştır.
- C) Bu sanatlar sadece saray içinde hapis kalmıştır.
- D) El emeği ve göz nuru gerektiren dallar gelişmiştir.

17. İngiliz seyyah Lady Montagu, Osmanlı ülkesini gezerken kadınların sosyal yaşamından ve evlerin iç düzeninden övgüyle bahsetmiştir. Ayrıca Türklerin uyguladığı "çiçek aşısını" ülkesine mektuplarla tanıtmıştır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı toplumu hakkında hangi çıkarım yapılabilir?

- A) Tıp ve sosyal yaşam alanında ileri uygulamalara sahiptir.
- B) Kadınların sosyal hayatta hiçbir hakkı yoktur.

- C) Bilimsel çalışmalar Avrupa'dan kopyalanmıştır.
- D) Dış dünyaya kapalı bir toplum yapısı vardır.

18. Evliya Çelebi'nin "Seyahatname" adlı eseri, Osmanlı coğrafyasındaki şehirlerin mimarisi, halkın dili, yemekleri ve gelenekleri hakkında detaylı bilgiler sunar.

Seyahatnamelerin tarih bilimi için önemi nedir?

- A) Sadece savaşların sonuçlarını öğretmesi
- B) Dönemin sosyal, kültürel ve günlük yaşamı hakkında birinci elden kaynak olması
- C) Sadece padişahların hayatını anlatması
- D) Gelecekte yaşanacak olayları tahmin etmesi

19. Osmanlı Devleti'nde kurulan "Ziraat Bankası", "Şirket-i Hayriye" (deniz yolu ulaşımı) ve demiryolu hatları 19. yüzyılın önemli ekonomik gelişmeleridir.

Bu kurum ve hizmetlerin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarım, ulaşım ve ekonomiyi modernleştirerek devleti güçlendirmek
- B) Yabancı devletlere olan borçları silmek
- C) Sınırları genişletmek için yeni savaşlar başlatmak
- D) Padişahın yetkilerini kısıtlamak

20. Osmanlı Devleti fethettiği yerlerdeki halka vergi adaleti sağlamış, mabetlere (ibadethanelere) zarar vermemiş ve halkı geleneklerinde serbest bırakmıştır. **Bu yönetim anlayışının Osmanlı Devleti'ne uzun vadede sağladığı en büyük yarar hangisidir?**

- A) Tüm Avrupa'nın kısa sürede Müslüman olması
- B) Fethedilen topraklarda kalıcılığın sağlanması ve toplumsal barışın korunması
- C) Bilimsel çalışmaların sadece dini merkezlerde yapılması
- D) Yeni ticaret yollarının keşfedilmesi

CEVAP ANAHTARI

1-A, 2-B, 3-A, 4-C, 5-D, 6-B, 7-A, 8-B, 9-A, 10-B,
11-B, 12-B, 13-B, 14-A, 15-C, 16-C, 17-A, 18-B,
19-A, 20-B